

היסטוריה דתי

על פי תכנית הרפורמה ללמידה משמעותית

לעולים חדשים

בבתי ספר דתיים

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שתיים וחצי.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שלושה פרקים.

פרק ראשון — (13x3) — 39 נקודות

פרק שני — (22x1) — 22 נקודות

פרק שלישי — (13x3) — 39 נקודות

סה"כ — 100 נקודות

ג. חומר עזר מותר בשימוש: מילון עברי-לועזי / לועזי-עברי.

ד. הוראות מיוחדות: בתשובותיך הבא עובדות, אל תסתפק בהערכות כלליות.

כתוב במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך לכתוב בטייטה (ראשי פרקים, חישובים וכדומה).
רשום "טייטה" בראש כל עמוד טייטה. רישום טייטות כלשהן על דפים שמחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה!

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

בהצלחה!

השאלות

פרק ראשון – שאלות ידע והבנה (39 נקודות)

ענה על שלוש מן השאלות 1-5 (לכל שאלה – 13 נקודות).

1. **הצג שני** מאפיינים של הנאורות, **והסבר** כיצד אחד מהם השפיע על המהפכה הצרפתית **או** על המהפכה האמריקנית.
2. **הצג שני** שינויים שחלו בחיי היהודים במערב אירופה בעקבות מתן האמנסיפציה שם.
3. **בחר באחת** מן התנועות או הקבוצות האלה: האורתודוקסיה (החת"ם סופר), הנאו-אורתודוקסיה, החסידות, הישיבות בליטא, רבני הקהילות בארצות האסלאם. **הסבר** את העמדה של התנועה או הקבוצה שבחרת בנוגע לשאלה אם אפשר לשלב בין העולם הדתי ובין המודרנה. **הצג** דוגמה **אחת** שמבטאת את העמדה הזו.
4. **הצג** קושי **אחד** שהיה ליהודים דתיים להצטרף לתנועה הציונית. **הסבר** מדוע חשבו המקימים של תנועת המזרחי, שבכל-זאת חשוב להצטרף לתנועה הציונית.
5. **הצג** סעיף **אחד** מן הספר הלבן השלישי, שפגע בקידום הרעיון הציוני. **הסבר** כיצד סעיף זה מבטא נסיגה (הליכה לאחור) מהצהרת בלפור.

/המשך בעמוד 3/

פרק שני (22 נקודות)

ענה על אחת מן השאלות 6-7.

6. בנספח לשאלה 6 מוצג כרטיס נציג בקונגרס הציוני השני שנערך בבזל ב־1898.
- א. הצג את הרעיון שכרטיס זה מבטא, והסבר כיצד רעיון זה בא לידי ביטוי באמצעות שני רכיבים בכרטיס.
- ב. על פי מה שלמדת, הצג שני מוסדות שהוקמו במסגרת הקונגרס הציוני.
7. בנספח לשאלה 7 מוצגות שתי תמונות. באחת מהן נראים עולים מתקופת העלייה הראשונה ובאחרת – עולים מן העלייה השנייה. התבונן בתמונות וענה על שני הסעיפים א-ב.
- א. הצג שני הבדלים בין העולים בעלייה הראשונה ובין העולים בעלייה השנייה, כפי שהם נראים בתמונות (התבסס על רכיב אחד לפחות מכל תמונה).
- ב. על פי מה שלמדת, הצג את הרעיון המשותף לשתי העליות.

/המשך בעמוד 4/

פרק שלישי — שואה ותולדות מדינת ישראל (39 נקודות)

ענה על שלוש מן השאלות 8-12 (לכל שאלה — 13 נקודות).

8. בשנות ה־30 פעל המשטר הנאצי להרחיק את היהודים מהחברה הגרמנית.

הצג חוק **אחד** שנחקק בתקופה זו **או** פעולה **אחת** של המשטר הנאצי בתקופה זו, **והסבר** מה היה המניע (אינטרס) של המשטר הנאצי בחוק **או** בפעולה שהצגת.

9. לפניך שלושה אירועים מתקופת מלחמת העולם השנייה: איגרת הבזק (1939);

מבצע ברברוסה (1941); ועידת ואנזה (1942).

בחר באחד מן האירועים, **הצג** אותו **והסבר** כיצד הוא השפיע על המצב של היהודים באותה התקופה.

10. **הצג** את החלטת החלוקה שהתקבלה באו"ם (UN) בכ"ט בנובמבר 1947.

הצג את התגובה של היישוב היהודי להחלטה זו ואת התגובה של ערביי ארץ־ישראל להחלטה זו.

11. **הצג** את הסיבה להקמה של צה"ל בזמן מלחמת העצמאות. **הצג** ויכוח **אחד** שליווה את הקמת צה"ל.

12. **בחר באחד** מן האירועים שהשפיעו על החברה הישראלית בעשורים הראשונים:

הוויכוח על השילומים מגרמניה; פרשת ואדי סאליב; משפט אייכמן.

הצג את האירוע **והסבר** כיצד הוא השפיע על החברה הישראלית.

בהצלחה!

נספח לשאלה 6 — כרטיס נציג

כרטיס נציג בקונגרס הציוני השני

נספח לשאלה 7 — תצלומים

מימין — ישראל גלעדי, לידו — מנדל פורטוגלי.
מקור: אטלס כרטא

משפחת ניסנוב, עלתה לארץ-ישראל ב־1882.